

го слідства в справі Караваєва зовсім не фантастична, про це свідчать і той факт, що сенатором Шульгинові й Кемпе, як повідомлялося в газетах, і справді доручено перевести таке слідство. А що 34 депутати мали де-яку радію звертатись на Козакова, про це свідчить один з документів сенатора Шульгина. В тім документі, виданім у Петербурзі, Козаков рекомендується катеринославським союзникам та охранным відділові, як колишній революціонер, що раніше жив за кордоном, а тепер є корисним членом союзу руського народу й охраником. Під цим атестатом підписані видатніші ватажки союзу. З цього видно, що Козаков міг справді знати багато таємниць і що депутати не могли не здатись на його слова.

Так чи инакше, а для всіх ясно, що поки не знайдено й не покарано справжніх убивць Караваєва, доти суд над 34 депутатами буде передчасним. Воно, правду кажучи, й після того суд над депутатами зостанеться явищем неприродним, як був би явищем неприродним суд над прокурором, що виступав з суворими обвинуваченнями проти людини, яку після того виправдано. Як прокурор, так і депутати виконували свій обов'язок, а зовсім не переслідували якої небудь особистої мети.

Та над цим вже досить було говорено. Але недослідженість убивства Караваєва так і зостанеться в цій справі одним з найбільш сумнівних і темних пунктів, і можна тільки бажати, щоб наведена вище чутка про особливе доручення, яке дістали сенатори Шульгін і Кемпе від уряду, як найшвидше справдилась.

Злодійська тактика.

Відомий дуже добрий спосіб, на який беруться дрібні злодіячки та жудки, спіймані на гарячому. Вирвавшись і тікаючи з усієї сили, вони теж кричать: „ловіте злодія, держіте!“ і прибірають на себе роль найпершого з тих, що доганяють, а не останнього з тих, що тікають. Спосіб, як бачимо дуже простий, і іноді з ним щастить. Коли ті, що доганяють, не встигли добре розглянути, хто саме злодій, то іноді й удається одурити їх, а в усякому разі така тактика дозволяє виграти трохи часу, а там—хто зна, може пощастить і зовсім одкрутитись. Втік, не втік, а чому ж не побігти?..

За таку тактику вхопилося тепер „Нов. Время“. Воно біжить, але—боронь боже!—не тікає, а доганяє й само ретегує на весь світ, що скуп та хабарництво не в редакції „Нового Времени“ примостились, що не вона темами справами промишляє й ганебними грішми орудує, а хтось інший. От, напр., „мазепинці“... і „Нов. Время“ знов витягає стару й давно

вже одкинуту безглузду байку Раковського про „пруські марки“ й зазято ретегує: „ловіте злодія, держіте!“... Думка така, що поки суд та діло, то перекинувши обвинувачення на когось иншого, пощастить коли не замісти слід за собою, то хоч виграти час, рзглянутися в обставинах і, може, по дорозі шугнути в яку-небудь схованку. А там—забудеться трохи власна справа, переключе очима „Нов. Время“ (не першина!) і знов виступатиме з виглядом особи, що принаймні Монтіонові премії за чесність заслужила. Спосіб цілком злодійський, та ледві чи тепер він pomoже, бо злодійство ж прилюдно трапилось і перед усім світом викрито, й ми добре зятамили в обличчя того злодіячку, що біжить тепер попереду всіх та найзавятіше гукєє.

Те, що виказав д Снесарев про темні афери „Нового Времени“, тільки поставило кропку над і—над тим, що й так усі давно знали з історії цієї всеросійської блудниці, на чолі якої раз-у-раз ясно горіли ганебні слова: „продається з публічного торгу“. Почала газета свою діяльність з того, що взяла скуп за дитячу кров—за те, що виправдувала голосного колись катя Кроненберга, що знущався над рідною дочкою: тоді Суворин за облювання Кроненберга дістав 15 тисяч, які і зробились підвалиною усього дальшого добра, що поплило в руки промітного чоловічка. „В умілого кажуть і долото рибу ловить“, а Суворин же був не просто вмілий, а геніально-вмілий чоловік, і ніколи не перебірав у засобах, щоб добитись грошей та успіху. Торгував він і кровью слав'ян, і кровью дітей, і заробітком повій, цькував усіх і все, потурав найгідчим інстинктам юрби; та разом не гребував і тим, що з боку пливло,—і все в його вмілих руках переверталось в щире злото та широку популярність. Як те гайвороння—і живої крові напється, але й трупом смердючим не погребує. Гроши ж, хоч би звідки приходили, навіть і не пахнуть... І от коли в редакції „Нового Времени“, наперекір природним умовам петербурзького болота, забив нафтовий фонтан і заблищали золоті піски, то це нікого навіть не здивувало; питали тільки од кого, скільки й коли „далено“, про те, що взагалі „далено“, ніхто й на думці не мав не вірити. Навіть політичний однодумець Сувориних кн. Мещерський не змовив: „повія Машка продалась за 50 карб.“—який же тут, Бога ради, скандал і з чого тут дивувати? „Гад гада ість“ можна ще додати про війну давно з потрохами кушленого Снесарева з ще давніше і також до останньої краплі запроданям кодлом Сувориних—і зазначивши це, можна одійти на бік—нехай собі гадля між собою само рахунки зводять.

Але гад, коваючи, сичить і силкується инших кусати; але ж „Маш-

ка" про чесність солоденько заводить, а злодіячка, тікаючи, сам ловить „злодія"... „Умилення достойная картина", тільки ж цим разом справа, очевидно, не вигорить. Перше, ніж обвинувачувати кого іншого, нехай „Новое Время" заткне свій власний фонтан, бо „пруських марок", напр., ніхто ще на свої очі не бачив і не побачить, тим часом як Нововременський фонтан навіть не здивував нікого: так воно й повинно бути, як есть. А есть — отой блискучий напис на чолі „Нового Времени": „продається з публічного торгу"...

С. Єфремов.

